

Skall Skandinavien nödgas välja mellan öst och väst?

EDINBURGH den 4. (TT från Reuter.)

Patrick Maitland analyserar i en lång artikel i tidningen Scotsman Skandinavien utrikespolitiska läge och förklarar att de nordiska ländernas största fråga nu är om de skall upprättligt samarbeta med FN eller om de måste träffa ett ödesdigert val mellan östern och västern.

I den norska och svenska pressen diskuteras nu öppet om det finns ett samband mellan de mystiska raketprojektet och detta utrikespolitiska problem, skriver Maitland, och denna allmänna diskussion avspeglar den ständigt växande oron i skandinavien sinnen. Maitland citerar en artikel med rubriken "Politiska syften med de engelsk-amerikanska besöken i Sverige", vilken för tio dagar sedan upplästes i Moskva-radion, och gör följande kommentar:

Två intressanta punkter är det sarkastiska omjämmandet av förmodandet att raketer kommer från ryska zonen och att de har politisk betydelse varifrån de än kommer. Det antyder kort sagt att de kommer från de anglosaxiska makterna och att de är ämnade att utöva politiskt inflytande. Hur det än

kan förhålla sig därmed är deras betydelse därigenom bekräftad. Maitland nämner tre huvudproblem: 1) Det försvårade amerikanska kravet att Island på lång tid skall utvärdera ett flygfält. 2) Ryskhet att Sovjet med den norska regeringen dryftat frågan om iganerätten till vissa mindre kolgruvor på Spetsbergen. 3) Ålandsöarnas önskan att återförenas med Sverige.

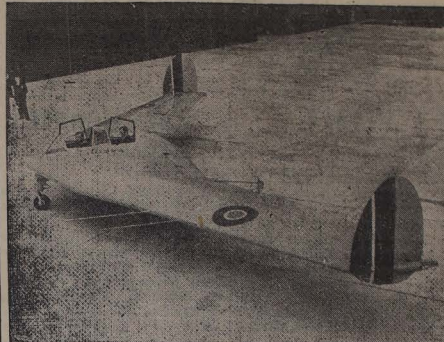
Ålandsöarnas önska är av relativt ringa betydelse i jämförelse med frågan om Finlands framtid, anser Maitland, och Finland befinner sig nu inom Sovjets inflytelsesfär, Sovjet gränsar till Norge nära Petsamo och Sverige är i viss mening omringat av Sovjet. Norge har kusten öppet västerut med landgräns med Sovjet och ett oroligt Sverige och hoppas desperat att intet val mellan östern och västern skall behöva träffas.

Allt detta gör Danmarks framtid särskilt viktig. Sydslesvigska frågan

intresserar nu både Sverige och Norge försvittat den inverkan på de fria förbindelsemöjligheterna till och från Östersjön och därmed till och från den svenska kusten.

Man kanske kan hoppas att så länge ryssarna anser att intet tryck västerifrån utövas på Sverige och Norge kommer de inte finna det nödvändigt att ta en sådan ställning till frågan om Sydslesvig som indirekt skulle innebära ett ryskt beslut att kontrollera infarten till Östersjön. Och detta är kanske det mest hoppfulla tecknet i det nuvarande läget.

DEN FLYGANDE VINGEN

FLYGANDE VINGEN ÄR EN GÅNG. En skicklig bild av den flygande vingen med plats för pilot och mekaniker. Vingbredden är 54 fot och vikten 3,000 kg.

Tre dödades vid kollision snälltåg-bil

Norr om Rotebro station mellan Bollnäs—Stockholm

Murare Folke Bjelkeström och hans maka Ellen, 49 resp. 43 år gamla, samt en 47-årig fru Hanna Viktoria Pettersson, samtliga från Bromsten invid Stockholm, dömdes vid en kollision mellan bil och tåg strax norr om Rotebro station på söndagsmorgnaden.

Olyckan hände då bilen skulle passera banan utanför stationsområdet norra växel och därvid kom i vägen för persontåget Stockholm—Bollnäs. Alla tre i bilen synes ha döts ogenblickligen. Bilen släpades med ett par tre hundra meter. Järnvägsövervakaren har både akustiska och optiska signaler, och det har konstaterats att dessa fungerade. Sikten är vid olycksplatsen god. Tåget som passerade utan att göra uppehåll hade hög fart, varför föraren icke hade möjlighet att bromsa i tid.

Italiens flotta Paris-äpple

Konferensen står nu inför grovarbetet

PARIS den 4. (TT fr. Reuter)

De fyra storas flottexpertkommitté har icke lyckats nå enighet beträffande de italienska krigsfartygens fördelning mellan Storbritannien, USA och Sovjetunionen.

Kommittén uppgjorde tre listor, A, B och C, av vilka endast två upptar modernare slagskepp i Vittorio Veneto-klassen på omkring 35,000 ton. Man kunde icke enas om vilka av dessa listor som skulle tilldelas Storbritannien, USA och Sovjetunionen. Ryssarna stor förord till dragning, men britterna motsätter sig detta.

Pariskonferensen stod på söndagen inför sin andra vecka och på början av dess verkliga arbete, skriver Reuters utrikespolitiska medarbetare.

Denna vecka väntas även utskändat av formella inbjudningar i de 21 makternas namn till de fem f. d. fiendestaterna att sända representanter till Paris för att framlägga deras synpunkter på fördragstexten. Delegater från alla dessa fem länder vistas redan i Paris.

Ett beslut, som skulle tillåta Albanien, Egypten, Luxemburg, Mexiko och Cuba att delta i konferensen, är däremot mindre säkert. Antydningar om kommande meningsskiljaktigheter har redan uttryckts i de deklarationer som Jugoslavien och Ukraina framfört beträffande Trieste och i den vitryske delegatens angrepp på tillståndet i de italienska kolonierna, där enligt de fyra storas plan den brittiska militärförvaltningen skall fortsätta under ytterligare ett år.

Meningsskiljaktigheter avslöjades också på söndagen beträffande den slutliga fördelningen av italienska krigsfartygen.

UTRIKESMINISTER JAMES BYRNES talar i Luxembourgpalatset.

Allsvenskan:

Guldlaget leder, nykomlingarna fick stryk igen

Guldlaget Norrköping leder åter Allsvenskan efter andra omgången genom seger över HIF med 3-1. Nykomlingarna Billingsfors och Örebro fick stryk ännu en gång och ligger nu nederst i tabellen. Först i portgöngen... Halmia fick hedersamt oavgjort i Borås.

Varbergs Bois slog Leikin med 6-0 i Norra sydsvenskan. FFF—Hyltebruk 2-0. Se vidare idrottsnyheterna.

Rymdprojektil med svans över södra Sverige

MALMÖ den 4. (TT)

En rymdprojektil iakttogs sent på söndagskvällen i södra Sverige. Den personen som observerade företeelsen meddelade, att projektilen hade en svag antydning till svans. Fenomenet varade endast ett fåtal sekunder efter om eldskulan försvann ovanför molnen. Den hade en rödgul färg.

ISRAELS RÖST VARNAR:

“Vi skall ställa upp oss liksom en levande mur”

JERUSALEM den 4. (TT fr. Reuter.)

Den judiska terroristorganisationen Irgun Zvai Leumi hemliga radiostation "Det kämpande Zions röst" förklarade på söndagskvällen:

"Nästa gång utgångsförbudet proklamerar, skall vi gå ut på gatorna, låsa våra hus och ställa upp oss som en levande mur utan fruktan. Vi kommer att få lida, men det blir i krig", framhölls det.

inga av de vapen, som påträffades under jänkningen av Tel Aviv förra veckan, tillhörde Irgun Zvai Leumi.

Radiostationen uttalande en varning att om de brittiska trupperna öppnar eld mot obeväpnade människor, så skall Tel Aviv bli en kyrkogård med hundratals och tusentals döda judar.

Problemet kan ej lösas utan FN:s hjälp

LONDON den 4. (TT fr. Reuter.) Sovjetkommentatorn Melnikoff

Ett års finskt skadestånd 12 proc. av årsinkomsten

Pressen hoppas att vissa klausuler i leveransbestämmelserna kan uppmjukas

HELSINGFORS den 4. (TT.)

Hufvudstadsbladet skriver under rubriken Skadeståndets börda:

— Vad förhandlingarna i Luxembourgpalatset kommer att leda till vet vi ej. Vi är inga optimister, men det synes oss dock tänkbart, att — om ingen prutman på det tunga skadeståndet kan nås — sådana utomordentligt rigorösa bestämmelser som pliktfullningen av leveransföresnär med 5 procent per månad eller den totala frånvaron av force majeure — klausul kunde uppmjukas. Tidsningen försöker sig därefter på att räkna ut, vad dessa förpliktelser innebär. Den konstaterar, att finska valutans sjunkit kraftigt sedan 1938, baserat för prisräkningar. Dollarns medelkurs var 1938 46,62 och enligt detta värde kunde hela skadeståndssumman kalkyleras till omkring 12,5 miljarder. Man får ej vilse om man nu anslår totalkostnaderna till minst 60 miljarder. Tidsningen söker i fortsättningen se skadeståndet i relation till nationalinkomsten och skriver: Det är sä-

kert inte alldeles verklighetsfrämmande att i dagens läge helt års nationalinkomst till en summa av samma storleksordning som skadeståndet. Med hänsyn till att den första årsraten var större än de sju senare, kan man räkna med att en normal skadestånd ligger beräknad på 12 procent av den nuvarande nationalinkomsten.

Tidsningen fortsätter: För att med skadeståndet måkta höja oss upp ur tidens armé måste vi under de närmaste åren i godkomna en ännu större årlig procentuell förbättring än under tiden mellan den stora depressionen och det stora kriget. Tidsningen slutar med att konstatera att byggnadsverksamheten mycket kännbart kommer att hämmas på grund av att metallindustrin under de kommande sex åren helt kommer att tas i anspråk för skadeståndet.

Kraftig jordstöt i Sydamerika

Epicentrum i Guayana eller Venezuela

BIRMINGHAM den 4. (TT fr. Reuter.)

En jordstöt registrerades här på söndagen. Härden tros ha befunnit sig på 6,500 km. avstånd. Stöten betecknats som den kraftigaste som registrerats här sedan den japanska jordbävningen den 7 december 1944. Man tror att epicentrum låg i brittiska Guayana eller Venezuela. Stöten registrerades först kl 19,01 svensk tid och instrumenten gjorde utslag ännu tre och en halv timme senare.

Mordanslag mot Truman

En "självutnämnd bödel" hålls för närvarande arresterad, anklagad för att ha traktat efter president Trumans liv, meddelade amerikanska underrättelsetjänsten på lördagen. Den anklagade kommer att ställas inför Grand Jury.

inga som helst namn, platser eller data ges i samband med meddelandet.

AUSTRALIERN EVATT har skrydat till de små staternas försvar i Paris. Bilden togs sedan Evatt (t. v.) avfärdats och gratulerats av australiska kollegan Beasley.

Demokraterna gav vika för "partisaner"

Krigsveteraner behärskar
Athen, Tennessee

NEW YORK den 4.

Ett triumvirat ur det av f. d. krigsdeltagare bildade nya "partisanpartiet" har nu övertagit styrelsen i den lilla staden Athens i Tennessee, där häftiga valstrider utkämpades på fredagen. Atminstone femton personer sårades vid sammanstötningarna. Beväpnade f. d. soldater patrullerar alljämt i staden och vaktar det fullständigt förstörda fängelset om vilket en sex timmars strid med gevär och handgranater utkämpades till dess de 50 valförhållningstjänstemän som hade barrikerat sig där med röstkåporna slutligen kapitulerade. Lokalavdelningen av det demokratiska partiet, som anklagades för valfusk, har nu medgett sitt nederlag och lämnat styrelsen av staden och det kringliggande grevskapet Monroe till "partisanpartiet". Dettas valda representanter kan emellertid inte officiellt överta makten förrän i september, varför en tremannakommitté tills vidare fungerar som provisorisk stads- och grevskapsstyrelse.

Bilolycka i Norge krävde fem liv

HARSTAD den 4. (TT fr. NTB). Fem människor omkom på söndagen vid en bilolycka fem km. från Sorreisa. En bil med åtta passagerare körde av en bro och hamnade i älven. Fyra av dem döddes ome-

Strejkande bankmän i Irland avvisade skiljedomsutslaget

BELFAST den 4. (TT fr. Reuter.)

En situation utan motstycke har uppstått i den 1,450 anställda omfattande bankstrejken i Nordirland, den första bankstrejken i Storbritannien, vilken började den 21 juli. Strejkkommittén förklarade på söndagen att riksskildomsutslaget är fullkomligt otänkligt. Skiljedoms detaljer framlägges för banktjänstemännen vid ett möte i Belfast på måndagen. Om de beslutar att fortsätta strejken, blir det första gången som skiljedomsutslaget tillbakavisas. Arbetsministeriet har förklarat att utslaget är bindande för båda parterna, men banktjänstemännen hävdar att deras strejk är laglig och att de inte kan tvingas att återuppta arbetet. De kräver högre lön för manliga och kvinnliga tjänstemän, högre pensioner för kvinnliga tjänstemän och nya metoder för förhandlingar med bankdirektörerna.

Danskar får inte söka arbete i Sverige

STOCKHOLM den 4. (TT.)

De danska myndigheterna har enligt TT med omedelbar verkan spärrat gränsen för alla som ämnat ta arbete i Sverige. Ritzaus Bureau har förfrågat sig hos danska passkontrollen, som förklarade att man icke kunde till saken.

delbart, under det att den femte avled på vägen till sjukhuset. De tre övriga lyckades komma ut ur bilen. Föraren har arresterats.

Där det behövs starka armar där behövs också

Skörden kräver varje uns av kraft. Då behövs sannerligen en kost som ger ny energi. Ost är en osedvanligt kraftgivande föda — ost är ju ett koncentrat ur det koncentrerade näringsmedel mjölken i sig själv. Tag några rejäla skivor till varje måll.

Alltid Ost
på bondens bord
Riksst

MEJERIERNAS EGET FÖRSÄLJNINGSGRAN

sängens mitt den svarta månen, som tränger fram och fördunklar den vita solen.

Liksom det mesta, som kommer till världen, så har även denna anläggning fött i smärta. Jag vill hoppas att nu, då rådhusgården står i det närmaste färdig, endast en allmän och gemensam glädje skall råda över denna förändring i stadens ansikte.

Herr ordförande i stadsfullmäktige! Jag har den äran att i Lagaholmskommitténs vägnar få överlämna rådhusgården med tillbehör som gäva till Laholms stad.

En vacker oas i torgets stenöken.

Kraftiga applåder hälsade talet och omedelbart därefter steg stadsfullmäktiges ordförande, ingenjör Ragnar Jönsson, fram och emottog gåvan med följande ord:

Då jag i dag i stadens vägnar övertar denna vackra rådhusgård, ber jag att till Laholmskommittén och då främst till dess drivande kraft borgmästare Malmquist få uttala stadens varma tack för denna ståtliga gåva.

Det är en vansklig sak att endast efter en skiss eller ritning kunna bedöma hur en sådan anläggning som denna rådhusgård i färdigt skick kommer att se sig men vi ha tidigare sett så många bevis på borgmästare Malmquists konstnärliga smak och sinne för det som är vackert, jag vill bland annat erinra om Lagafontänen, den s. k. Grönningen vid Lagan och Rådhuset med sitt riddarspel, skönhetsvärden för vår stad i vilka samtliga vi spårar borgmästarens värdefulla konstnärliga inflytande, så det var i full förvisning om att det skulle bli något riktigt vackert som stadsfullmäktige med tacksamhet antog Laholmskommitténs erbjudande att anlägga en rådhusgård och se vi i dag ett synligt bevis på att dessa våra förhoppningar infriats i rikt mått.

När man ger bort en gåva vill man helst att den skall bestå i något som mottagaren mycket gärna vill ha men själv ej kan skaffa sig, då mycket annat mera prosaiskt måste gå förlorad. Så är förhållandet med den gåva Laholms stad i dag fått emot, taga av Laholmskommittén. Men denna vackra anläggning är inte bara lyx, inte bara ögonfärd, den förenar i sig både nytt och trevligt. Må den i all framtid bli en vä-

ker oas i torgets stenöken, där stadens innovatörer och främjare från när och fjärran kan finna lugn och svalka innan färden går vidare med stålhäst, bil eller buss. Och må den bli ett minnesmärke över vad kärlek till vår stad och kärlek till det vackra och sköna kunnat åstadkomma. Det ligger en djup sanning i skalden Tegnérs ord:

Det sköna du blir: är mera än stoft och åldern dess anlet förnyar. Det sköna är evigt. Med fiken häg vi fiska dess gullsand ur tidens våg.

"Näktergalen från Båstad" fröken Birgit Nilsson besteg rådhusgården och hälsade med kraftiga applåder. Sin stämmas väljud låt hon höra i Eklövs "Morgon" och "Land Du välsignade" av Althén, båda gamla beprövade sånger men framförda på ett sätt, som helt tog publiken, som tackade med starka applåder medan borgmästarens överrättade en vacker buktett röda rosor.

Regementsmusiken, spelade "Landkändingen" av Grieg och avslutade det hela med Stenbäcksmarschen. Borgmästaren tackade i nu nämnd ordning solen, sängenskan och musiken för den lilla högtidligheten och hälsade sedan publiken välkommen till Laholms-spelen.

Landshövdingparet och de övriga gästerna hade knäppt humnitt från torget, förrän den stora sensationen med en brinnande bil infärdade, medan om detta läses mer på annat ställe i dagens tidning.

På dokbjöden på kaffe. Bland inbjudningsanstalten gårdsplan stod ett inbjudande långbord dukat när vi kom ned på festplatsen och här bjöd drätselkammaren på kaffe. Bland de inbjudna märktes landshövdingparet, stadens fäder, skådespelarna m. fl. Det blev en riktigt trevlig stund och gästernas tack framfördes av landshövdingen. Under tiden pågick barnbåtningar under ledning av Bengt Karlsson, Gunnar Ottosson och Milton Orbjörn. Vi återkommer med prislistan.

På kvällen var värdet betydligt bättre och åtskilliga tusen personer hade infunnit sig för att först höra Birgit Nilssons väljudande stämman och sedan se på skådespelet. Och båda delarna väckte stort intresse. Kvällen avslutades med ett

Bildsköne Bengtsson borta sedan 15 juli.

Blev på dåligt humör — ansåg det "meningslöst att arbeta".

Bildsköne Bengtsson är försvunnen! Sedan den 15 juli har han inte varit i kontakt med sin övervakare, och landfiskalen i Markaryds distrikt Thorsten Falk har därför sett sig föranlåten att efterlys honom.

Det var i juli i fjol — alltså för ungefär ett år sedan — som hr Bengtsson försöksutskrevs från S:t Sigfrids sjukhus i Växjö och kom hit, omtalar hans övervakare, lantbrukare Ruben Christiansson i Yxehult.

I början tycktes han trivas alldeles utmärkt, han öppnade en skrädderirörelse här och fick många kunder. Det var huvudsakligast lagning och pressning av kläder han sysselsatte sig med, och kunderna har varit belåtna av hans arbete.

Vid sommartiden tog han sig några dagars ledighet och gav sig ut och tältade någonstans i omgivningen — ja vet inte var — men när han kom tillbaka sökte jag upp honom.

Jaså, hr Bengtsson har kommit tillbaka från semestern, sa jag till honom.

Ja, dumst nog, svarade han. Då förstod jag att han inte var riktigt nöjd med tillvaron, och följaktligen beslöt jag mig för att uppsöka honom några dagar senare. Den 12 juli var jag hos honom och då märkte jag att han var på dåligt humör, ingenting passade honom och han förargade sig på alla människor. Han var trött på arbetet, sade han, han hade fått för mycket och han tyckte att det över huvud taget var "meningslöst att arbeta".

När jag fann att hr Bengtsson inte var som han brukade vara ringde jag till S:t Sigfrids sjukhus i Växjö och talade om att han var på dåligt humör. Jag sade också att jag inte kan ta ansvaret längre, och jag undrade om det inte vore bäst att ta in honom på sjukhuset igen. Men svaret blev: Vi kan inte ta in Bengtson bara därför att han är på dåligt humör. Några dagar senare var han försvunnen, och det är så vitt jag vet ingen som har sett honom.

Följden blir att Bengtsson återförs till sjukhuset?

Enligt vad landfiskalen i Markaryd upplyser brukar Bengtsson under veckosluten på sommaren bege sig ut och tillåta någonstans i trakten. Man förmodar att han också nu är ute och bor i tält.

Följden av detta försvinnande torde för Bengtssons del bli att han återföres till sjukhuset, omtalar åklagaren dr Kyril på S:t Sigfrids sjukhus. Lyckas inte försöket, så blir ett nytt omhändertagande nödvändigt.

Knäred

Skogsvårdsstyrelsen, plantskola. K. m. t. har med ett skogs-vårdsstyrelsen i Hallands län av Knäred kommun får förvärva ett område på cirka 3,6 hektar till plantskola. Kostnaderna för förvärfvet och för att ställa i ordning området är omkring 9,000 kr.

Egendomsaffär. Lantbrukaren Olaus Larsson har sålt sin egendom i Torsakulla på Knäred till bröderna Nilsson, Torsjö på Munka Ljungby. Tillträdes sker den 1 sept.

Nilssons hastiga bortgång har väckt stor förtäring bland regementet och underofficerkåren har genom hans bortgång mist en god vän och kamrat.

Hilma Pettersson. Efter en längre tids sjukdom avled i lördags fru Hilma Elfrida Pettersson, maka till gravarbetaren Joel Pettersson. V. Broby.

Hon var född i Växtorp och var vid sin bortgång nära 57 år gammal. Närmast sörjande är utom kamrat två söner och svärdottrar.

MINNS DU Din lilla finska gäst? Din skyddslös behöver fortfarande ditt stöd i ett kargt och fattigt land, Hjälp Hjälpkommittén för Finlands barn. Postgiro-nummer 900 900.

fyrvärkeri och spelen voro därmade över för denna gången.

Col.

Skummeslövsdamer på givande resa.

Ett trettiotal damer från Skummeslöv socken var under onsdagen med om en av Hushållningsläskaps i sommar anordnade studieresor.

Kl. halv 8 gick färden med buss från Skottorp. Resans första mål var centralmejeriet i Halmstad, där hemkonsulent Elsa Lindström mötte deltagarna, varefter mejeriet besågs under sakkunnig ledning. Särskild beundran väckte fläskmjölakens påtappning. Efter att först ha sett flaskorna försvinna i en väldig diskmaskin för att sedan automatiskt komma fram, påfyllas och korkas, kunde man med god soga att flaskorna hoppade kring som små levande tingestår. En andra överraskning var att få se en jättestor smörkärna tömmas på sitt innehåll, hundratals kg. smör, i skinnande rostfria vagnar för att vidare transport till uppvägning och paketering. Nästa mål var Halmstads slakteri, men under färden dit gjordes ett uppehåll vid kyrkan, som besågs invändigt. På slakteriet var det mest charkuterifabriken som ådrog sig damernas uppmärksamhet. Även laboratoriet, där det redogjordes för hur allt av djurkroppen tillvaratas, från körtlar som blir värdefull medicin till klövarna, som förädlas för andra ändamål.

Efter rundvandringen bjöds på kaffe, mjölk och smörgåsar i den vackra samlingsalen där utsikten över land och hav var underbar.

Direfter skildes färdens till Tolarp, hushållningsläskapsens smörbruk, allt där står så tip-top som vi husmödrar från jordbruk i samma sorteringsordning skulle önska oss. Men som inte går att ekonomiskt genomföra för alla med nuvarande pris på jordbruksprodukter och allt för dyra byggnadskostnader. Från Tolarp gick färden åter genom Halmstad med Plönnings som mål, men först gjordes en avstärkelse till Grottekykans nejlikeodlingar i Harplinge, som visade sig vara en anläggning av stora mått, och som för oss, okunniga av dylik odling, var ett imponerande arbetsfält. För avresan förberades alla resenärer på sin praktfulla av företa-gens ägare, som även var vår ciceron.

Plönnings väckte allmän beundran, för sina nya, välrenade ladugårdar, vinkhus och ekonomibyggnader. Fröken Lindström förvisade särskilt för deltagarna mjölkrummet, som avkyldes med kallt vatten som utspes från jorden (ett framtidsperspektiv) samt hur behändigt alla korna kunde lösas samtidigt. Fröken Lindströms yttrande att Plönnings i framtiden kommer att bli en mötesplats för halländsk landsbygdsbefolkning och först och främst vår ungdom, då lantmannas- och lanthuslässkola skall byggas där, instämde vi i, ty en vacker och bördig trakt av Halland syntes det oss vara. Kl. 5 vi åkte i Halmstad där en kaffestudiefest vil använd dag, alla nöjda och belåtna med resan.

En av deltagarna.

DÖDSFALL: Nils Gunnar Nilsson. Efter en kort sjukdom avled i går sergenten vid Kungl. Hallands regemente Nils Gunnar Nilsson. Han var född 1911 i Vejvylstätt i Skåne och kom i tjänst vid 16 år 1932. Efter genomgångna skolor befordrades Nilsson till sergent vid regementet år 1942. Under de senaste åren har han tjänstgjort som trupputbildare vid plutonchefsskolorna och har som sådan gjort sig mycket omtyckt av såväl befäl som kamrater och underlydande.

Nilssons hastiga bortgång har väckt stor förtäring bland regementet och underofficerkåren har genom hans bortgång mist en god vän och kamrat.

Hilma Pettersson. Efter en längre tids sjukdom avled i lördags fru Hilma Elfrida Pettersson, maka till gravarbetaren Joel Pettersson. V. Broby.

Hon var född i Växtorp och var vid sin bortgång nära 57 år gammal. Närmast sörjande är utom kamrat två söner och svärdottrar.

MINNS DU Din lilla finska gäst? Din skyddslös behöver fortfarande ditt stöd i ett kargt och fattigt land, Hjälp Hjälpkommittén för Finlands barn. Postgiro-nummer 900 900.

Enligt rapport till London avled i Kalcutta i lördags rahjan av Bhopal, som i 25 år sökt övertaga domstolarna om att han alljämt var vid liv och och lyckades därmed i tisdags.

Rahjan var näst äldste sonen till den siste rahjan av Bhopal och troddes ha avlidit 1908. Han har gjort gällande, att han var medvetlös och icke död då han lades på bål för att brännas. Ett slagern som tvang de sörjande att söka skydd räddade honom och väckte honom till liv. Han förlorade emellertid minnet och irrade omkring i landet till dess han år 1920 återfick minnet och började söka hävda sina rättigheter. I tisdags föll utslaget och rahjan hade vunnit målet.

Dödförklarade rahjan är nu riktigt DÖD.

Kämpade i 25 år för sina rättigheter.

LONDON i dag. (TT från Reuters.) Enligt rapporter till London avled i Kalcutta i lördags rahjan av Bhopal, som i 25 år sökt övertaga domstolarna om att han alljämt var vid liv och och lyckades därmed i tisdags.

Rahjan var näst äldste sonen till den siste rahjan av Bhopal och troddes ha avlidit 1908. Han har gjort gällande, att han var medvetlös och icke död då han lades på bål för att brännas. Ett slagern som tvang de sörjande att söka skydd räddade honom och väckte honom till liv. Han förlorade emellertid minnet och irrade omkring i landet till dess han år 1920 återfick minnet och började söka hävda sina rättigheter. I tisdags föll utslaget och rahjan hade vunnit målet.

Exporten av papper till USA minskas?

Californiska tidningar bygga pappersbruk i Alaska.

LOS ANGELES i dag. (TT från Reuters.)

De californiska tidningarna stå bakom en plan att bygga två fabriker för framställning av papper i Alaska. Om planen realiseras kan hända att de skandinaviska länderna och Canada motas bort från marknaden vid Stilla havskusten. Man hoppas att i första hand erövra den del av marknaden, som före 1940 behärskades av svenska och finska firmor.

BRINNANDE BIL söndagssensation efter rådhusgården

Invigningspubliken på Stortorget fick extra nöje.

Att det kan ha tråkiga konsekvenser att bila till Laholm för att titta på Rådhusgårdens överlämnande, fick en hallmadsboda erfara då han fick sin bil fullständigt förstörd av brand.

Just som överlämnandet av rådhusgården var över, hedersgästerna försvunnit med för Bagareiden på väg ut till festplatsen och den övriga publiken höll på att skingras sig, inträffade den verkliga sensationen. Helt plötsligt slogo nämligen lågarna upp från en mindre bil, som just höll på att fylla på bensen vid maskinen intill Andersens möbelfatt. Vice brandchefen Alf Göransson befann sig på torget och i sprinterfart flade han in på Rådhuset och alarmerade brandkåren. Och det tog inte mera än ett par minuter förrän den infann sig — verkligt strongly gjort.

Men under tiden sig det nog så hotande ut. Branden hade uppkommit genom att bensin tank blivit överfull och bensen runnit ut i den varma motorn och fattat eld. Tanken på bilen — en mindre Adler — var nämligen placerad över motorn. På ett ögonblick var bilen omvärd av lågor, men man lyckades snabbt skjuta ut den på torget och från det farliga grannskapet av macken.

När brandmännen anlände släppte man snabbt elden kring motorn med ett par kustosprutor, men då stoppen på taket också fattat eld, läde man ut en slangledning och fick även denna släckt. Bilen blev fullständigt förstörd och fördes senare till Docks verkstad. Enligt vad verkstadsare Fritz Bengtsson upplyste, torde det knappast löna sig att reparera densamma. Bilen var en Adler av mindre modell och i mycket kort skick. Den hade registreringsnummer N 3610 och ägdes och fördes av hr Olle Bengtsson, Halmstad.

Heino till E.M. - hela svenska truppen uteblir

Idrottsschism Sverige-Finland under uppsegling.

STOCKHOLM i dag. (TT.) Om Heino anmäls till EM i Oslo kan det tänkas, att hela svenska truppen uteblir, förklarar Bo Lindman med vid ett samtal med DN. Det är inte rätt handlat av finnarna, men hur svenska idrottsförbundet skall förhålla sig i Heino-fallet, kunde förbundsordföranden ännu inte yttra sig om. Hur IAAF kommer att ställa sig till frågan beror på vad Svenska Idrottsförbundet gör sager internationella idrottsförbundets sekr. Bo Ekelund. Om svenska förbundet inte skulle vidta några åtgärder kan det tänkas att IAAF tar saken i egen hand om Heino anmäls till internationella tävlingar.

Hitters lustjakt flytande hotell.

Och döptes till "Winston Churchill."

LONDON i dag. (TT. fr. Reuters.)

Hitters lustjakt Grille skall döpas till "Winston Churchill" och förvandlas till ett flytande hotell, uppgjer Daily Express på måndagen. Fartyget har köpts från brittiska amiralitetet för 68,000 pund sterling av teatermagnaten Harry Buxton. Denne omtalar att man bl. a. skall installera en biograf ombord och sammanlagt kommer inköpssumman och ombyggnadsarbetena att gå på 111,000 pund. Fartyget skall därefter besöka olika badorter på engelska kusten.

Långvarig kamp med VILD TJUR.

Arrangör massakerades till döds.

JÖNKÖPING den 4.

En svår olycka inträffade på lördagen på Amine gård utanför Värnamo, när gårdens arrandör, hr Henning Envall, efter en fruktansvärd strid med en vildsint tjur, blev massakerad till döds. Envall hade på middagen gått ut till den plats, där tjuren betade, och då han ännu vid 18-tiden på kvällen inte återkommit, började man hysa farhågor för honom.

När gårdens folk kom till platsen fann de en del av Envalls kläder kringströdda på marken, men först efter en längre stunds sökning hittades hr Envall. Han anträffades i ett nässelår och var svårt tilltygad.

Någon timme innan man fick klarnat om hr Envalls öde hade dennes båda dottrar, av vilka den ena är i skollådan och den andra 17 år, gått ut för att hämta hem korna till mjölkning och då påträffat tjuren bland korna. Då de rusat efter den yngre flickan, men den äldste fick tag i tjurens nosring och lyckades leda hem den till ladugården. Flickorna hade då ingen aning om den olycka som drabbat fadern.

Den omkomne var i 50-årsåldern och sörjes närmast av maka och de två dottrarna.

Ränneslöv

Fastighetsförvärfven. Lantbrukaren Johan Olsson i Ljungholm, Tåsjö socken, har fått regeringsbeslut tillstånd att förvärva jordbruksfastigheten Wärestorp 67 och 68 i Ränneslövs socken, som han köpt för 92,500 kr.

Måndagen den 2 augusti 1946

MAN KAN I EN GAMMAL förtäringssägelse läsa om en drottning som hette Kollekärskrapp. Hon bodde nägonstans på Tjörn; på nätterna kunde man se henne rida uppför de otillgängliga klippbergen på en häst. Hennes skönhet var så eftersträfvärd att två bröder, som samtidigt var kungar, stred om henne och följande varandra. De begravdes och deras små riken sjönk ner i glömskan. Kollekärskrapp blev från den stunden allt otillgängligare och nu hör det till sälsyntheterna att någon får se en skymt av henne.

En historisk forskare har försökt finna ett samband mellan Tjörns mystiska Kollekärskrapp och drottning Strindandine i Oslas dikt. Det är möjligt att han har rätt. Vem kan fullt exakt kartlägga de tidigaste förbindelserna mellan sägerna och sången? Många har för övrigt rykt på att denna är undersökningen och med förmågan att förklara att Kollekärskrapp aldrig existerat.

Så förmågan kommer jag aldrig att kunna bli. Den svit av nätter jag entit på min veranda, varifrån jag har kunnat se över till Tjörn, har jag blivit allt fastare i min tro på Kollekärskrapp. Detta fantastiska, mänsken som kastats över fjorden och sveper in det karga ökenlandskapet i ett magiskt silverskimmer har gjort mig mer och mer övertygad. Varje natt har jag frestats att lugna en jolle och ro över till Tjörn. Jag har varit övertygad om att i så fall få se en skymt av den sägenomspunna drottningen. Dessa månsilvrade nätter har hon med största sannolikhet varit ute. Ja, är det inte glansen från hennes dräkt som har återkastats över vattnet?

Befolkningen här på Orust tror inte på Kollekärskrapp. Här kan de inte tänka sig att det har bott någon drottning på Tjörn. Det finns en klyfta mellan dessa gräs som är djupare än fjorden. Den har sin upprinnelse någonstans i historiens dunkel och dess ursprung kommer aldrig att bli klarlagt. Det är tillräckligt att konstatera att den finns. Och det är nåd.

vändigt för att man skall förstå varför orustborna inte tror på Kollekärskrapp.

Orustborna tror inte heller på guldvaggen som fanns på det skepp, som 1720 strandade vid Herrön i Klövödal på Tjörn. Nu var det för all del ingen stor vagga. Det var en toaletartikel, en gåva från en tysk furstinna till Ulrika Eleonora. Det fanns också mycket annat på skeppet; små finurligheter som tillhörde Fredrik I. Tjörns befolkning blev naturligtvis förtjust över den välkomna strandningen. De klubbade besättningen och delade fynden. En bonde i Stordal kom i besittning av vaggan. Prästen på ön hette Kock och hans son var med om plundringen. För att vara säker på prästens tystnad stack de åt honom en gram silverskipp. Den spaserade han med vid ett besök i Göteborg och Stockholm. Nu hände det sig inte bättre än att han i huvudstaden söfte ihop med själva kungen. Fredrik I kände igen kippet och som bevis på känd fram en dukatulle som legat gömd i dess inre.

Det berättas att Kock i det ögon-

Tjörns befolkning blev naturligtvis förtjust över den välkomna strandningen...

KOLLEKÄRSKRAPP och ULRIKA ELEONORAS GULDVAGGA

blicket kände sig mycket illa till mods. För att rädda sitt eget skinn tvingades han att berätta hur denna kungliga käpp hamnat i hans händer. Då kungen fick höra att guldvaggen fortfarande fanns i Stordal skickade han dit några soldater för att hämta den. Men bonden hörde antagligen till dem som hör längre än andra. Då soldaterna anlände var guldvaggen redan nedgrävd på ett säkert gömställe. Där fick den ligga tills berömden en dag blev sjuk och fick försöka att han skulle dö. Då skickade han efter prästen, talade om var guldvaggen låg och bad prästen

återställa den efter hans död. Det lovade prästen. På natten kvicknade bonden till och ångrade sin svaghet. Han släpade sig bort till gömstället, grävde upp vaggan, hasade iväg till ett ännu otillgängligare gömställe och grävde åter ned den. Efter denna prestation tog han sig hem, men då var hans kraft så förbrukad att han dog innan prästen hann träffa honom på nytt.

Därför lysesades prästen aldrig hitta rätt på guldvaggen. Sedan dess har heller ingen annan lyckats finna den. Hoppet att stuta på den lever dock fortfarande kvar. Det sägs att om man en ljus sommarkväll går tyst över Stordals utmarker skall man hä och där upptäcka ensamma personer, som beväpnade med grepar snor omkring i terrängen, undersökande klyftor, lodande kären och grävande i näckrosblåren. Det är skattjaktare som är ute på jakt efter Ulrika Eleonoras guldvagga.

Nu är jag ganska säker på att ingen i Stordal kommer att hitta denna årtidsvärda guldvagga. Insikten säger mig att Kollekärskrapp för länge sedan har lagt sig till med den och att hon har låtit omarbetsa den till en gyllene krona. På något annat sätt kan jag knappast förklara det obekräftade månggitter som under dessa nätter kastas över fjorden. Glansen påminner visserligen om silver, men det är möjligt att den endast är en återspegling av någonting ännu underbara.

Men varför håller Kollekärskrapp endast till på Tjörn? Varför rider hon inte på månhyrigan över till Orust?

Jag tror mig i viss mån kunna ge en förklaring. Kollekärskrapp föredrar att regera på den ursprungligaste ön på denna kuststräcka. Och det är, enligt Märten Sjöbeck, Tjörn. Det måste vara sant, ty Sjöbeck har skrivit det på uppdrag av kungliga svenska jämvägsstyrelsen. Bohuslans förste hävdtecknare, Johan Ödman, påstår att namnet Orust härleder sig av buller, gny, oro och krig. Han påstår att det fanns så många näskungar på Orust som föde ett sådant liv när de bekämpade varandra att det var omöjligt för fridsamma människor att vistas i närheten; antagligen skrämda dessa bullande kungar bort den vackra Kollekärskrapp. Till yttermera visso säger Sjöbeck att bergen på Tjörn har den egenskapen att de förmedlar ljud. Om man sålunda skriker i Bleket hörs det ända till Klövödal. Visa av denna företeelse talar därför Tjörns befolkning ytterst lägmält. Orustborna säger att detta lägmält tal inte är något annat än obegripligt mummel, men härvidlag är de givetvis jäviga.

Nuerna förefaller det att vara lugnt även på Orust. Här i fiskeläget talar invånarna halvhögt, kort och kärt, men det beror på att det nästan alltid blåser. I övrigt är det fridsamt som i ett övergivet kloster. Till och med de oräkneliga vilda kattorna undviker att jama.

Där jag bor ytterst på udden på sörkanten dröjer det inte länge förrän det blir tyst i huset. Naturligtvis borde även jag lägga mig. Men jag fascinerats av denna månbelysta fjord. Det är min tro (fast den kan nu inte bevisas) att Kollekärskrapp hyser en hemlig längtan hit till Orust. Allrahelst nu då

det är lika lugnt här som på Tjörn. Det är möjligt att hon älskat någon av dessa näskungar som ligger begravda här på Orust. Hon förtärs kanske av en övervinnelig längtan till honom. Och då är det inte omöjligt att jag en förklarad natt får se henne sporra sina vita häst över den tysta fjorden.

Hur långt tillbaka i tiden Kollekärskrapp levde är mig inte bekant; inga urkunder har kunnat upplysa därom. Så mycket vet jag att hon är släkt med det fascinerande mänskimret som helt förtrollat mig. Och kommer hon ridande en natt är jag säker på att hon skall avslöja hemligheten om Ulrika Eleonoras guldvagga i Stordal...

(Copyright: Text & Bilder.)

SVENSKEN I RYSSLAND "Kort resehandbok för turister"

SIGNATUREN har länge tänkt att resa till Ryssland. Men för en dylik resa måste man ju förbereda sig. Det räcker inte med att man kan tala ryska, man måste också vara en smula orienterad om ryska förhållanden, omgäddas osv. För att i någon mån förkovra mina språkskap och för att komplettera min kännedom om det moderna Ryssland besöt jag mig för att lägga mig till med en resehandbok. Jag gick in i en bokhandel och hörde mig för om det fanns någon dylik till överkomligt pris.

Jo, det fanns en aldeles nyutkommen resehandbok, "Svensken i Ryssland". Ny lättfattlig metod att genast tala ryska språket utan lära, utgiven 1945 i Stockholm.

Den fanns äldre paröver till billigare pris, men de är ju inte så tillförlitliga. Färd och fräsch skall det vara. Enligt den rådgivande boken går man först till "Värdskontoret" för att köpa rubler. Det går lätt och raskt. Det är bara att på ryska ropa:

— Jag skulle vilja utväska svenskt pappersmynt, emot ryskt. Giv guld, silver och kopparmynt. Så får man guld, silver och kopparmynt. På järnvägsstationen köper man en första, andra eller tredje klassbillett till St. Petersburg. Sedan är det bara att resa till det ökända St. Petersburg. Vid ankomsten till denna stad sticker man ut huvudet genom kupéfönstret och med hjälp av den allt mer oömbärliga handboken ropar man:

— Hallå kusk, är ni fri? Det är han och så säger man: — Kusk, tag min koffert med upp på boken.

Sen frågar man:

— Hur mycket skall ni hava? Och den gemyttliga kusken svarar: — Efter gottfinnande.

— Bra, säger man nu. Kör ästad! Väl framkommen till hotellet hälsar man på hotellägaren och frågar efter kammarpigan. Portieren blandar sig emellertid också i leken och frågar efter en stånd. Det minnar man uppgett på och så förhör man sig om priset på rummet och frågar om "betjuning, lys och eldning är inbegripet".

Kommer man överens om priset kallar man på kammarpigan och ber

hennes borsta stövlarna, begär att få ett nattbord och en nattkanna och säger till om ett stolarljus. Så påminner man kammarpigan om att hon inte skall glömma att geva torr sänglinne och hör sig för om det går att få ett bad.

— Javisst, säger pigan. Men jag skulle råda er att gå till badanstalten.

Man kan naturligtvis ho kvar på hotellet, men för att lära sig språket tar man läroboken med sig och hyr ett möblerat rum i en familj. Därvid utspinner sig enligt läroboken följande samtal:

— Goddag nådig fru, har ni möblerat rum att hyra ut?

— Ja, min nådige herre, var god och stig in i rummet.

— Gott, jag skall strax skicka mina koffertar. Har ni fullvuxna döttrar?

Om fullvuxna döttrar finns går det lätt att göra bekantkap med dem. Man slår nu upp en ry sida och läser sig vägledas av läroboken. Författaren vet precis hur man skall bära sig åt. Sedan man hälsat med ett "god dag min nådige fru" säger man:

— Det gläder mig mycket att se eder.

Efter dessa inledande fraser frågar man:

— Vill ni beledsaga mig i kväll?

Det vill hon naturligtvis. Nu är isen bruten, konversationskommergången:

— Vad gives på teatern i afton?

Frågar man. Det vet familjeflickan inte, men man finner på råd och utbrister:

— Giv mig en förtälselstidning. När man har rådfrågat förtälselstidningen går man så tillsammans med den nyförvärfade bekantskapen på någon teater med lämpligt program.

Efter teatern går man naturligtvis ut och åter en bit mat. Väl inkommen i restaurangen kallar man på kyparen. Den enligt läroboken till så här:

— Mänskia — ryter man — ställ i ordning ännu ett kuvert mitt emot det andra. Först gå förrättarna. En portion kaviar, strömming, sill, ost, citron, rökt lax. Fint bröd. Grovt bröd. Något varmt, tandpetare.

Så kommanderar man vidare:

— En butelj München! SIA 11

Drick! Så spelar musiken upp. Och då utbrister man:

— Det skulle vara ett stort nöje för mig att få dansa en dans med eder, min fröken. Det får man och sedan säger man:

— Får jag bjuda eder på en förtäring?

Tonen blir varmare och mer personlig:

— Hav godheten hör på mig.

— Med största nöje, svarar den väluppfostrade flickan.

— Ni kan lita på mig.

— Mycket vänligt av eder.

— Jag vill inte orsaka er något besvär.

— Vad menar ni?

— Hur gammal anser ni mig vara?

— Ni ser yngre, äldre ut.

— Jag trivs mycket bra i edert sällskap.

— Jag älskar eder!

Dagen efter beviljar man sig på nytt med den utomordentliga läroboken och går upp till läkaren, tar av sig stövlarna, halvtrompona, en ylle-skjorta och ropar:

— Jag har snuva, förstoppning, hosta, ont i magen, foten, skuldran, fingrarna, levern, det högra, det vänstra ögat.

Läkaren svarar då:

— Ni måste bliva i sängen.

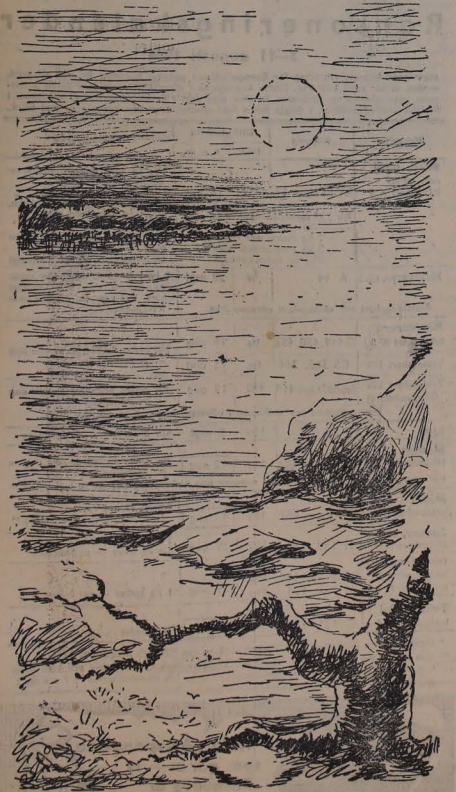
Man svarar:

— Giv mig ett pulver, en salva, ett häftplaster. Lev väl, Adje!

Så enkelt är det att resa i Ryssland.

Ha.

(Copyright: Text & Bilder.)

Av
Helmer GRUNDSTRÖM

SPORTNYHETER

Norrköping glänsar åter
leder nu i AllsvenskanMen nykomlingarna fick åter stryk och hamnade
i botten av tabellen

Norrköpings fightertakter har inte torkat bort över somnaren och nu ligger fjolårets serieersta redan från början i toppen och ser speloppningen lit från ovan. Nykomlingarna blev inte vänligare mottagna den här gången, utan det blev stryk både för Billingsfors och Örebro mot resp. Gäis och AIK. Men det ska väl så vara, när man träder in i storsörren hux flux och nykomlingarna har i alla fall tid på sig. De allsvenska, som gjorde sig feta målvärdssiffror på debutanterna, honoreras med skaliga utgångsplaceringar, men vi får väl se, om inte dalslännrarna och närkingarna så småningom finner melodien.

Gunnar Nordahl gjorde
hat-trick mot HIF

HAISINGBORG den 4. (TT)
För första gången i Allsvenskans historia lyckades på söndagen IFK Norrköping vinna över HIF på Olympia, varvid vinstiffrorna kom att lyda på 3-1. Segrarna var välfortjänta, men Norrköpingborna 1-0 ledning i halvtid var missvisande, ty då hade HIF de förlägliga målskyttarna hux flux och hux flux och i slutet av matchen gjorde Gunnar Nordahl tre mål. Spelet var till en början av god kvalitet men i andra halvlekens slutet blev det mycket av fäspel. Då var det ofta ett planiskt irrande och ett flertal felpassningar och halvinsatser. Inte minst i slutminuterna, då sällsamma var 2-3, blev det bättre på något av lag. Det verkade som om båda parterna var nöjda med oavgjort. Halmis hlv. Sture Grann blev justerad i 20 min. Han fick resten av matchen spela ihop, medan Åke "Killing" Johansson drog ned från v. till Granns plats och ordinarie yttre blev v. Elfsborgs mål gjordes av Johansson och Lyden. För Halmis mål svarade Nils "Tivilling" Johansson.

Degerfors låg när-
most segrar

STOCKHOLM den 4. (TT)
Djurgården och Degerfors delade poängen i söndagens Stadionmatch inför 16,500 åskådare. Var sitt mål fick lagen, både inspelade i andra halvlek.

Degerfors startade i stor stil med elegant anfall och lyckades inte i motstånd till Djurgården behöva någon tid på sig att komma i gång. Laget hade hela första halvlek och en god del i andra ett markant övertag och med litet bättre utnyttjande av målvaktarna hade det kunnat bli både två och tre mål.

Efter paus startade Degerfors till Nilsen på hy och Person återtog sin v-plats. Det blev Degerfors som tog ledningen. En höra hade Person så gott som direkt i mål, Cronqvist var framme och boxade bollen framme på stolps insida. Saken blev säkert kom Djurgården i gång och blev alltså närgångna mot Degerfors målet. Bl. a. hade Bryngelson en förtäckt skott kvittera. Ensam med målvakt sköt Cronqvist till mål. Senare sumpades ganska uppgörande. Sju minuter före full tid kom kvitteringen genom Cederborg som sköt framifrån nästa tide via ribbens underkant.

Örebro gjorde god match trots nederlaget

ÖREBRO den 4. (TT)
AIK slog Örebro SK med 5-2 (2-1) i söndagens allsvenska match, som betydligt jämnare än resultatet visar.

På den efter regnet hela planen blottad AIK och redan efter en minut fick Örebro målskyttarna vittja målet, när propparna Nilsson sköt utom räckhåll för målvakten. På straffspark gjorde Börje Leander efter 7 min. 2-1. Örebro v. Engvall reducerade vid 12:25 min. till 1-2, varefter Örebro såg som att hela halvlekens hade grepp om spelet, dock en del med två stolpkor och en inspelad av de båda målvakterna. Efter pausen ledde AIK efter 7 min. spel till 3-1. Prosten Karlsson sköt i vänstra kryss efter en halv minut spel och därmed stod det 3-1. En minut senare gjorde prosten Nilsson 4-1 och 5-1 svarade Lennart Pettersson för Örebro överlägsenhet. Slutresultatet 5-2 fastställde Örebrovinsten. Wolfbrandt med ett fjäskott i 28:25 minuten. Publikens uppgick till 9,941 personer.

Spännande match i Billingsfors

Den allsvenska premiären på Lövsavallen på söndagen mellan Billingsfors och Gäis blev en rafflande och intressant uppgörelse. Efter en snitt första halvlek av Billingsfors som Gäis i en fruktansvärd finish i slutet av matchen och ändade slutgången en hast från 2-1 till 2-3. Halvtidresultatet 1-1.

Trots två reanver gjorde Billingsfors en god match och ett oavgjort resultat hade bättre motståndare spelordningen. Gäis minuter senare gjorde ordinarie lag för Billingsfors mål svarade hr. Krantz och E. Rydell. Gästernas fullträffar inspelades av v. Sjösten, tv. och v. Rönqvist, ett.

Inget finspel i Borsås

BORAS den 4. (TT)
Trots det goda sommarvädret hade 5,987 personer bänkats sig kring Ryavallen för att se Elfsborgs hemmapremiär mot Halmis.

LADAG

Ingen omväg via
djurkroppar för
framtidens föda

Vetenskapen har ordet:

Både äggvita och fett kan fås
genom jästsvampodling

Färdiglagad mat i Industriell skala, hygieniskt och apitligt förpackad enligt emballageteknikens sista ord, konstnärligt anordnad i husmoderna bänkar — det är professor Ely Velander vision av framtidens människoföda. Och när han tecknar den visionen, är han inte så mycket spåman som predikant. Han predikar med lätt smältsandacet, och hans predikar är blivande kvick, härligt chockerande och djupt ladd, står det att läsa i en art. i G. P.

— Är det egentligen rationellt och riktigt att ta omväg till dessa djurkroppar, när vi skall omvandla vegetabiliska näringsämnen till kött och andra animala produkter? frågar professor Velander.

— Vi kan få äggvita- och fettämnen på ett mycket trevligt sätt än att ta dem från kor, får och oxar, fortsätter professorn.

Både äggvita och fett fås genom odling av jästsvampar. Ur förlustjakt har man fått fram köttliknande äggviteämnen, och experiment som företagits alldeles nyligen, har frambragt ett välsmakande och lättsmält fett genom jästsvampodling. Det blev en rosafärgad smörliknande jästsmassa med 65 procent fetthalt. Vissa äggviteämnen kan erhållas ur majs och soya genom en sönderdelningsprocess, som sker under inflytande av enzymer, vilket vi människor har en mätt i vår saliv, och genom diverse beredningar kan man förlina dessa ämnen köttsmak — allt efter vad vi önskar: bif, fågel, buljong ja, t. o. m. vilt!

Att det inte är bara framtidens bevisar professor Velander genom att dyka ner i den jättelika koftan han har på sitt arbetsrum och därur, ur mängden av amerikanska konserver och läckra matvaruförpackningar, ska upp ett förpackat paket. Det ser ut som en jätteförpackad binnemakare, och professor Velander delar inte sin förtyllning att detta emballage — tekniska underverk, där man kan riva av sin middagsbuljong som ur ett kuponghåtte och förvara en månads buljongranson i innerfickan.

Det är vegetabilisk näring, markens gröda, som smakar som kött utan att ha behövt vara med om omvandlingsprocessen i en djurkropp dessförinnan. Ni ser — vetenskapen har en god grund att arbeta vidare på. Men den har hunnit långt redan, säger professor Velander. — Så länge har den inte kunnat framställas det för människan nödvändiga äggviteämnet i laboratoriet — därtill räcker levande celler. Men det räcker också med ett enenligt djur. Det behövs inte något så komplicerat som en gris eller en ox. Vi skall nog i framtiden kunna få fram de livsviktiga vitaminerna utan husdjuren. Vi talar redan försöksstadiet. Det öppnar sig vida framtidsperspektiv. Tank bär vad detta kan betyda i sådana tider som dessa, då arbetet kräver trytet!

Rätt vad det är är professor Velander tag på ett paket. — Titta här! En del folk har ju svårt att tala vägen komjolk. Då gör vi alltså i stället mjölk av soyabönor och har en mera lättsmält dryck, som ger mindre fettstyr och f. ö. enligt skattekanskan närmast sig moderns mjölk i smaken.

Och framför den fullpackade amerikankofferten hinner professor Velander teckna många framtidsvisyer och predika om konservering och om emballageteknikens många möjligheter.

— Jag tror på djupfrysingen. Djupfrusna matvaror, som har kvar all sin smak och arom, kommer inte att bli någon lyxvara utan en nödvändighet för alla. Det är hemmet och husmodern, som skall tjäna på alla framsteg på det här området.

Tobias.

Kökstrappan gömde en 3000-årig grav.

Märkligt stenåldersfynd i Järrestad, Skåne.

Att ha förfäders gravar nedanför kökstrappan är ju inte så alldeles vanligt, och flera led av Järrestadsborna nära Smirshamn har dagligen nött trappan där utan att ana, vad som vilade ett par dm därunder.

Häromdagen stötte man vid ett rörlärbete på två rader stenar och diverse benrester däremellan. Gärdens ägare, lantbrukare Wilhelm Mårtensson, anade genast ett formlinje och meddelade — omedelbart — fyndet till museet i Smirshamn. Redan en uppställad kullersten visade sig nämligen bilda en rektangulär kista av små mätt, cirka 160 x 30 cm inantill. De där påträffade begravningarna, som förvittrat i sanden, undersöktes av intendent Gustaf Aberg, Smirshamn, och han anser, att förnämningen torde vara en grav från stenålders slut, d. v. s. mer än 3,000 år gammal.

Lantbruksnoteringar

Äggriset stiger.

Skånes äggräns avräkningspris till producenterna är för veckan 5-10/8 3 kr. 20 öre pr kg. (Fokus 5 öre).

GYNNA DE BLINDA! KÖP BLINDARBETEN!

Tanner rasade
mot polis vid
fängelserazzia

"Komprometterande papper" påträffades

Statspolisen företog natten till torsdagen, en sensationell razzia i razzian, då de f. n. ligger på ett fängelse. Komprometterande papper påträffades hos dem, vilka enligt inrikesministeriets kommunicerade vison av framtidens människoföda. Och när han tecknar den visionen, är han inte så mycket spåman som predikant. Han predikar med lätt smältsandacet, och hans predikar är blivande kvick, härligt chockerande och djupt ladd, står det att läsa i en art. i G. P.

Det framgår inte av kommuniken om samtliga 6 är inblandade eller blott en del av dem. Kukkunen och Reimika, som tidigare varit i Helsingfors fängelse, är inrikesministeriets förklarar, att resultatet bevisar att aktionen varit fullt befogad. I cellerna påträffades dessutom brev som innehöll kränkande uttalanden mot regeringsmedlemmar.

Fängelseledningen förklarar att razzian genomfördes mycket korrekt, men Tanner syns ha blivit härtigt upprörd, då han liksom Rytty, Rangell och övriga krigsvarsvariga tvingades låta sig för krigsvisitation. Denna var så grundligt att t. o. m. krugar och skoskolar undersöktes.

Tanner gav prov på sitt häftiga humör och "skallade ut" statspolis-männen. Han har sig skandalöst till upprörd, då han liksom Rytty, Rangell och övriga krigsvarsvariga tvingades låta sig för krigsvisitation. Denna var så grundligt att t. o. m. krugar och skoskolar undersöktes.

Aktionen blev enligt kommuniken givande. I cellerna och hos de anhållna påträffades en omfattande och komplicerande korrespondens, planritningar över fängelset för flyktförsök samt chiffernycklar. Det framgick att anhållna i olika fängelser i landet haft kontakt med varandra.

Resultatet av razzian mot de krigsvarsvariga kan kännbar inverka på deras strafftid. Enligt finska strafflagen kan en dömd bli villkorligt frigiven, sedan han avtjänat hälften av sitt straff, om han givit prov på oklanderligt uppförande i fängelset. Kukkunen och Reimika kunde enligt lagen ha ställts på fri fot i november och Ramsay vintern 1947.

Skånes Äggräns avräkningspris

lit producenterna är för veckan 5-10/8 3 kr 20 öre pr kg plus 5 öre.

Ransoneringskalender

5-11 augusti 1946

Hemmens Kuponginsamling för Europeihjälpen omfattar kuponger för mjöl och bröd, mjölk, socker och skinka. Skicka kupongerna i ofrånkadt kuvert med adress till Hemmens Kuponginsamling, Stockholm 30 eller lägg dem i de insamlingsbössor, som finns i lokala livsmedelsförråd. I bögge fallen skall givarna överlämna kupongerna med blankt.

Verslag	Kupong	Giltighetstid från t. o. m.	Kupongvärde
Bröd, mjöl och gryn	IK 8	14/7 16 aug	1 1/4 kg mjöl, skorpor, kax, krukskakli, manganmjöl eller 2 kg konserver eller 1750 gram råbröd, rågkaka, grovt delikatessbröd eller 3 kg hårt bröd eller 1625 gram kaffbröd, franska bröd (samliga kvantiteter pr helkupong)
Mjölregryn GS 5	A 44	8/7 30 sept	1 kg havregryn, -mjöl eller varor av samma slag och kvantitet som i övrigt få inköpas mot RV-kupong
Restaurangkort och växlingskort utlämnas icke.			
Köttvaror	IK 8	G449,450,452 1/8	15 aug
Tilläggskort 109	GS 365, 366	1/8	15 aug
Tilläggskort 105 (Skogsbetalt)	SM407, t. o. m. 414	22/7	19 aug
Restaurangkort och växlingskort utlämnas icke mot SM-kupong.			
Ljus	J 4 J 30	17/6	9 sept
Maffett	IK 8	M689 t. o. m. 696	12/7 12 aug
Helkupong L, Lp och LA med samma nummer som M-kupong gäller för 50 öres rabatt			
Mjöl (brinsed) 689	t. o. m. 696	12/7	12 aug
Socker, sirap	IK 8	H 158, 159	19/7 29 aug
Socker för flytning	IK 8	K (Kp) 159-160	19/7 29 aug
Tvålmedel	IK 8	H 163, 164	19/7 29 aug
IK 8	D 121, 122	3/6	12 aug

* Denna kupong övertäms på IK-kupong K 8, grupp CD, och tilläggskort 95.

** Samt rabatt vid försäljning av färdsmat, vasspennar, konserver, kottstall och kalk gälla t. o. m. den 8 januari 1947 kupongerna 433 t. o. m. 736 till rabatterkort Lp 7 och Op 7.

Gynna L. T:s annonsörer.

VID INSEKTSSTYGN
badda på med utspödd
Salubrin så försvinner
kladan och svullnaden går ned!

NYTT & flytt!

Dagens namn:

ULRIK.

Solen går upp kl. 4.16 och ned kl. 8.19.

Morgondagens namn:

SIXTEN.

Solen går upp kl. 4.18 och ned kl. 8.17.

SOCKERBAGARN.

Unär signalskolorna ute vid Håstjärden fick kornskoleeleverna i tjänstgörare som styrare i ångsluparna under lördag och söndag. Det gick i tur och ordning, men eftersom alla inte är födda till ångslupsstyrare, kan man förstå, att det ibland uppstod små konflikter mellan männen i maskin och styrarna.

En lördagsförmiddag var tuken kommen till "sockerbagarn", varav framgår att han förut varit sysselsatt i detta yrke.

Gamla Niord låg och red för ankaret, vinden var nyckfull och det var nog en aning ström förbi Ålfsta Långholm. "Sockerbagarn" hade ett färdigt besvär med tilläggningen. Det var fram och sjöpp och back, full fart och halv fart och sakta, så att propellern vispade vattnet vitt. Men fram till fallstappten kom han inte.

Till slut stack det upp en soig och varm eldare ur maskinkappen. Han röt till styraren:

— Hör du där, sockerbagare, tror du att du håller på med att vispa gräddor?

POLISVERKET'S FÖRSTA CYKEL

En orderjournal för 1895 för gävelopolisen vittnar om vilken betydelsefull och sensationell händelse för kåren det var, då polisverket inköpt sin första cykel. Vi citerar ordern:

Sedan nu största delen av polispersonalen nödtorftigt lär sig åka på veloped skall för användande av polisens maskin följande lända till efterrättelse:

1:o Maskinen, som förvaras i norra polisstationen, får händelser efter användas annat än i tjänstens eller efter tillstånd av vakthavande överkonstapel.

2:o Maskinen skall oivillkorligen efter varje användande rengöras o. smörjas.

3:o Alla skador å maskinen uppkomna då densamma använts utom tjänsten eller i tjänstens genom vårdslöshet skall ersättas av den som åstadkommit densamma.

4:o Vakthavande överkonstapel är ansvarig för efterlevnaden härav och skall i kladden anteckna när maskinen använts för enskilda ändamål.

TAPPER MAN VILL HA HAREM TILBÄKÅ.

En egyptisk journalist och författare, Tewfik El Hakim, har skrivit en bok var han förordar månggifte. I detta arbete som för närvarande diskuteras med verkligt fanatism i den arabiska världen, gör han gällande, att världens olyckor beror på att mannen ej längre trivs. Mycket skulle vinnas, om man återvände till de muhammedanska förfädernas seder och höll harems. Att ålägga en man att endast vara gift med en kvinna är som att tvinga en trädgårdsmästare att bara odla en blom ma, anser Tewfik, som finner det uteslutet, att en enda kvinna skulle kunna besitta den fullkomlighet, som varje man söker hos kvinnan. Författaren menar, att en man behöver åtminstone tre hustrur: en som är hans kamrat, en älskarinna och en hushållerska. Eftersom dessa typer sällan förenas, menar Tewfik att principen om arbetsfördelning bör tillämpas.

Tewfiks åsikter har i den arabiska kvinnovärlden frakallat en glödhett, samman som nog gör att han ångrar sin friskräkthet. Sedan det i en karaktistisk avslöjande att mångfaldens moderna apostel själv är ogift, har hans ställning slutligen blivit o-hållbar. Endast landsflykt kan numera rädda hans frid.

Skolmognadsproven ger bra bild av barnens intelligens

PROVEN SKALL BEDRIVAS I SKOLANS MILJÖ OCH UTAN IRRITATION FÖR BARNEN

Småskollärarinnornas nordiska kurs fortsatte på lördagen med flera föreläsningar och demonstrationer. Lektor Fritz Wigforss, Kalmar, behandlade i ett par föreläsningar skolmognadsproven, som nu blivit aktuella genom 1946 års skolutredningskommissionens förslag.

Sedan sängen "Mandom mod" sjungits hälsade förbundsordförande fru Ruth Linder välkommen, varvid hon särskilt vände sig till dagens föreläsare, lektor Wigforss, och därefter var man färdig att börja arbetet för dagen.

I början av sitt anförande erinrade lektor Wigforss om att 1946 års skolutredningskommission gjort skolmognadsproverna aktuella genom sitt förslag i ännu. Skolutredningskommissionens förslag är emellertid inte på något sätt revolutionerande, därför att skolstadiet redan innehåller något om den saken, fastän den inte beaktats. Den gamla skolstadiet innehåller emellertid även att barn skall börja sin skolgång det år barnet fyller 7 år.

I en gammal skolstadga talades det om att barnet skall placeras i det rum där det bäst kan tillgodogöra sig undervisningen, och med skolmognadsproven avses inte annat än att man vill undersöka var barnen bäst skall placeras för att kunna följa med.

I kommissionens förslag vill man att skolmognadsproven i första hand skall tillämpas på barn som ej fyllt 7 år. Dessa barn får ej intas i skolan utan att dessförinnan ha genomgått läkarundersökning och skolmognadsprov, men dessutom vill kommissionen att alla barn, som skall börja sin skola, skall undergå skolmognadsproven. Vi här sända att vänta obligatorisk skolmognads-

Ord. i Varbergs krets av SSE, friken Ruth Jansson.

prov för alla barn, om skolkommissionens förslag blir stadga.

I skolkommissionens förslag talar man även om att skolmyndigheten helst bör genomföra skolmognadsproven på våren eller i läsårets början. Proven skall utföras under en veckas tid i skolans miljö samt ske på ett sådant sätt att barnet inte får den uppfattningen, att det är utsatt för särskilda prov. Vid dessa prov skall barnen vishet om barnet är så utvecklat att det kan börja sin skola och följa med i undervisning, eller om barnet förut har så stora kunskaper eller intellektuell utveckling att det kan överhoppa första klassen i skolan och i stället börja i andra.

Tal. erinrade härvid om vikten av dessa undersökningar, som redan i verkligheten är genomförda när det t. ex. gäller inträde i läroverken. När barnen provas in här, behåller deras betyg från folkskola och av dessa framgår deras förmåga att följa med i de olika ämnena. Det är ju också särskilt för dessa barn man känner medlidenhet, och man gör

Vi minns säkert från vår egen skoltid med vilken rädsla vi emot-såg vissa prov. Här får det emellertid, som jag förut antytt, inte bli fråga om prov, där eleven vet att han skall provas. Undersökningar sker i skolans miljö och läggs så att det blir en god undersökning, där man verkligen får kännedom om elevernas möjlighet.

— Jag hade tillfälle att vara med vid en skolmognadsprovning någonstans i landet. I sällskap med en li-

Förbundsordf. Ruth Linder.

ten skolpojke fick jag veta av denne: "Och jag som gruvat mig så mycket för att börja skolan och så var det så roligt".

Så skall det också vara. Barnen skall känna att det är roligt att gå i skolan och inte ha någon förmäls-melse av att man håller på med skolmognadsprov. Vi måste naturligtvis även ge barnens föräldrar möjlighet att förstå skolmognadsprovernas betydelse.

Kronologisk ålder bör inte vara avgörande.

Det är ju så, att vi hittills mest litat till en kronologisk ålder. När barnet fyller 7 år skall det också börja i skolan oavsett dess möjlighet att följa med i klassen. Att barnen har olika förutsättningar bryr man sig inte så mycket om. Då det emellertid gäller den fysiska utvecklingen utgår man dock från vissa förutsättningar. Urhane. Hjärnan har gjort en nog så intressant utredning, nämligen att de 6-åriga barnen skall ha en medellängd av 117 cm, och de 7-åriga 123 cm, alltså en skillnad av 6 cm. Om man emellertid fortsätter på detta område skall man finna, att även 7-åringarna kan variera betydligt i längd.

För att få fram denna variation behöver man inte medtaga de naturligt långa eller de naturligt korta. Man kan åndock finna att medellängden av 7-åringarna kan variera mellan 110 cm. upp till 136, alltså 26 cm. På dylika undersökningsresultat är det inte lätt att bilda sig en uppfattning om elevernas möjlighet att följa med i undervisning. En annan metod är intelligensmätningen eller som det kallas intelligenskvoten, en forskning som är 50 år gammal och som naturligtvis har gett en hel del värdefulla resultat, men den är dock inte tillförlitlig. Om man t. ex. tänker sig en grupp barn och säger för dessa den lägsta kvoten till 70 och den högsta till 130 får man fram ett medeltal av 5 år. Alltså skulle barnen i detta fall stå på en 5-årigs kunskapsnivå. Om man sätter kvoten till 130 får man fram medeltalet 9, alltså en undersökt barn skulle stå på en 9-årigs nivå. Metoden ger ej heller säkert utslag, ty i gruppen kan naturligtvis finnas flera barn med olika förutsättningar.

Man bör få hjälpa de sent utvecklade.

I sin andra föreläsning för dagen berörde lektor Wigforss vikten av att de sent utvecklade barnen undersöks för att få möjlighet att bli placerade där de bäst kan tillgodogöra sig undervisningen. Det är ju också särskilt för dessa barn man känner medlidenhet, och man gör

Man bör få hjälpa de sent utvecklade.

I sin andra föreläsning för dagen berörde lektor Wigforss vikten av att de sent utvecklade barnen undersöks för att få möjlighet att bli placerade där de bäst kan tillgodogöra sig undervisningen. Det är ju också särskilt för dessa barn man känner medlidenhet, och man gör

Föreläsare vid kursen från vänster: rektor Åberg, bildlegare Hjalld Isenstam, lektor Wigforss och utskottsreterare Josef Wehne.

Klubbodlare på läger i Grimeton

Nära 200 klubbodlare samlade till nöje och allvar

Över 180 klubbodlare samlades på den veckora platsen i Rubeberg, Grimeton. Det blåste ganska friskt men ungdomarna hade tagit sitt bästa humör med sig och så fort man anlät till platsen satte man i gång med att resa de många tälten.

Efter tälträsningen hälsade vandringsrättare Anders Svensson på Calvados välkommen och därefter följde de säng, vävstevor man övergick till olika slags tävlingar, varom meddelas i prislistan. På kvällen var anordnat ett ståtligt lägerbål, varvid agronom Lars Andersson, Varberg, talade. Efter talet följde allsång m. m.

På söndagen började man dagen med att besöka morgonbönen i Grimetons kyrka strax före kl. 8. Här talade kyrkoherden Einar Elmquist och efter morgonbönen begav man sig åter till lägret, där man fortsatte med olika slags tävlingar samt sång. På eftermiddagen samlades även en del äldre vid lägret. Vid detta tillfälle höll lanstingsman Patrick Nilsson, Grimeton, ett tankeväckande anförande och vidare serverades kaffe. I samband härmed föreläste även en del skämttävlingar.

Ett särskilt lägeröke svarade för servering av middag och dessutom spådde man ut mediåra förord.

faktiskt våld mot dem att placera dem i en klass, där de inte har möjlighet att följa med. Det kan också menligt inverka på barnens möjlighet att göra sitt bästa, om de förstås och känner på sig att de är bland de svagaste i klassen. En sådan känsla hos barnet måste också medföra att det råkar ut för sammanbrott så småningom.

Det är emellertid inte säkert att de sent utvecklade skulle ha möjlighet att göra gällande. I stället kan det ju vara så, att just dessa, om undervisningen blir rätt lagd, kan bli de bästa eleverna och varför inte även de främsta i samhället.

Barnets möjlighet att följa med kan ofta bero på hur barnet behandlas. För det är en psykisk chock, kanske det aldrig kan repa sig. Ett gammalt ordspråk säger: "Adel frukt mognar sent". Det finns ändå frukt även bland barnen, som mognar sent. Barnets möjlighet att följa med i undervisningen kan också bero på under vilka förhållanden det växer upp.

Men man får inte heller försumma de tidigt utvecklade barnen. Även dessa bör sättas in i den miljö de bäst passar och har möjlighet att utveckla sig samt spänna sina krafter. Det kan inte vara lämpligt att ett barn, vars kunskaper räcker till för andra klassen åndock skall genomgå första bara därför att det skall gå i skolan. Ett barn, som alltid "flyter" över mäter snart något av sin energi och får därför, icke tillfälle att utveckla sig.

En annan grupp barn är de efterblivna. Dessa bör naturligtvis skiljas från de övriga och få sin speciella undervisning med hänsyn till sina möjligheter att följa med i skolarbetet. Talt. hade själv vid flera tillfällen varit med om att utföra skolmognadsprov i Kalmar, och hade därvid funnit att man lyckats på ett utmärkt sätt åstadkomma en differentiering av barnen, som endast var till nytta för dem själva. Han gav därefter en redogörelse för hur undersökningarna börja utföras samt poängterade att dessa måste ske på ett sådant sätt att de inte stöter barnen och deras känsliga sinne.

Trebe.

Bland ruiner i Nordmandie.

Av JACQUES KATSER.

Jag har framför mig en tjänstskrivelse, som berättar återuppgögnadsarbetet inom de två distrikten i Normandie där kriget härjat värst, nämligen Calvados och Manche. Jag återger därur följande:

"Antalet förstörda byggnader i Calvados uppskattas till 140,000, därav 55,000 möjligen att reparera och 85,000 ohjälpligt förstörda."

"I Manche är antalet förstörda byggnader 130,845 varav 89,375 är möjligen att reparera och 41,470 ohjälpligt förstörda."

Dessa enkla siffror avslöjar hela den fruktansvärda vidden av den förstörelse kriget försakat och visar hur brådskande återuppgögnadsnaden är. Återuppgögnadsarbetet påbörjades genast efter befrielsen, ty nordmandier, som är känd för sin arbetsamhet, konservatism och sitt ekonomiska sinne, väntade inte på regeringens bistånd för att försöka återvända till ett så drägligt liv som möjligt.

Likväl erbjuder Normandie ännu två år efter det flygbombardemangen och striderna upphörde en anblick av föridelse och elände. Caens omgivning förblir en öken, man kunde tro att striderna här upphörde i går. Vissa byar såsom Carpiquet, Every, Bourguebus har så totalt förstörts, att man i stället för husader endast ser några stammar av döda träd. Städerna som Caen, Saint-Lö, Valognes, La Haye du Puits och Coutances har visserligen livlig trafik på de öjmniga gatorna och innevännarna, som återvänder från fronten är i högsta grad verksamma, men dessa städer har ändå inte repat sig efter kriget. Särskilt Saint-Lö är en död stad.

Många kommuner saknar ännu vatten och elektrisk belysning. Envar känner till de svårigheter, som man stöter på vid återuppgögnaden och är tacksam för de ansträngningar statsmakten gör. Men den oöndvilliga långsämhet med vilken återuppgögnadsarbetet framskrider orot alla dem som väntar på att få en möjlighet att återgå till ett normalt och sunt liv. Ingen har dock ännu tappat modet.

— På en större ort i närheten av Caen besökte jag vid ett tillfälle en skola, som var inrättad i samma lilla ruckel som rådhuset. Vintern var så kall att lektionerna ofta måste avbrytas för en gemensam marsch och för kroppsvärmning. Vid häftigt regn droppar vatten på så kall barnens skrivbords. Likväl är denna skola icke av det allra mest provisoriska slaget, utan fungerar i en av dessa baracker som är avsedda att stå kvar ända till den dag då en ny väcker byggnad ersätter den som förstördes under kriget. Men när skall man bli i stånd att i stor skala utföra alla de planer som uppgjorts?

— "Vi saknar cement, tegel och kakel för att kunna bygga bra", säger det mig. "Och arbetskraften är oduglig. Vi har mycket tyska fångar och några arbetare från Bretagne och Paris, men se så långsamt arbetena går framåt!" Det är ju så att det finns liknande övergången i hela Nordmandiet liksom överallt i Frankrike och den dugliga arbetskraften kan inte vara överallt på samma gång.

Det finns fortfarande familjer, som lever i källare eller i ett rum som kunnat avskiljas bland ruinerna och där man täckt taket med plåstucken som man hittat bland skräppen. Fransmannens skapar- och uppfinnarsinne har här gjort underverk, men under-

verk som trots allt endast är provisoriska och inte tål övder.

Man jämför ofta den jämmerliga niden i städerna och stadsborna fattigdom med bondernas privilegierade lott. Utan tvivel har de senare, utom kanske i de områden där striderna varit länge, efterlätt sin jord och kunnat draga fördel av de rikedomar, som den normandiska jordmannen slösar med. Men finns det en enda familj, som inte söker över allvarliga förluster av sin bostad, ibland har t. ex. hela hushållsgräparn förstörts.

På landet dör man inte av hunger i synnerhet inte i Normandie som är känt för sin rikedom på mjölk, mjölk och kött, men än i dag faller människor offer för kriget. Hela landskapet har varit minerat. Så snart befrielsestriderna begynte tog de allierade trupperna itu med mineringen, som var nödvändig för truppförflyttningarna. Efteråt åtog sig den franska regeringen de omfattande rensningsarbetena. Och dessa har ännu ej slutförts. I Manche har på 18,250 hektar minfärdigt område endast 13,600 hektar genomskotts, i Calvados 9,300 hektar av 21,000.

Men de bönder vars jord ännu ej undersökts varken vill eller kan vänta till minrensningen slutförts, utan har begynt bruka sina åkrar. Instinkten tyngar dem här till, en instinkt som är starkare än förmått, mycket starkare än de grymaste erfarenheter. När tiden är inne kommer bonden att plöja sin jord liksom han senare skall börja sin skörd. Följaktligen inträffar det varje dag dödsolyckor. Varje dag berättar tidningarna om en ny olyckschändelse och råder till försiktighet, ingenting hjälper. Och för övrigt händer det att, till och med när minrensningarbetet genomförs på det noggrannaste och samvetsgrannaste sätt, en mina exploderar och förförstör tragiska olycksfall. En i liten by i Odon där striderna stått hela tillfärdade jag en familj, som blivit ohjälpligt hemskt. På mindre än en månad hade först svårsonen, sedan sonen i huset fallit efter för minör. Då jag frågade efter fadern i huset svarade värdinnan stilla att han gått ut på åkeren.

Jag såg då samma ångsan hos en fiskare vid Kanalkusten. Fiskebåten där hans kamrater befann sig hade icke återvänt inom den väntade tiden — och på havet finns det fortfarande minor som exploderade när de kom i beröring med farkosterna.

Såväl fortsätter kriget Normandie. Och i stället för att glädja sig över en fredssommar tänker traktens innevännare redan på den kommande vintern och bavar för den kyla de inte kan skydda sig emot.

EJ ENBART NOJSAM VARA MUSKELFENOMEN.

Det är inte alltid så trevligt att vara fysisk A-människa, säger den 22-åriga Alan Stephan, som nyligen utnämns till Mr America i en tävling som anordnats av amatördrott förbundet. Stephan blir generad när han omsvärmas av nyfikna beundrarinnor, så snart han visar sina svallande muskler på badstranden. Han påstår att damerna skrilla och visla när de få syn på honom, och många springa fram och klämma honom på musklerna, Stephan, som är 183 cm, lång och väger 93 kg, anser att han nätt sin fysiska fulländning genom tyngdlyftningsövningar, som han hållit på med i sju år.

Så här såg det ut när de avrustade franska soldaterna återvände till Normandie.

ANNONSERA I LAHOLMS TIDNING!

RADIOPROGRAMMEN

Lös Eder radiolicens!

Måndagen den 5 augusti.

Riksprogrammet:

7.45 Morgonandakt (kyrkodj. Gösta Andersson).

8.00 Nyheter och väderlek.

12.00 Klockspelet från Stadsustornet, dagens dikt. Därefter: Willard Ringstrand spelar på Skandiolådan.

12.30 Nyheter och väderlek.

12.50 Valutor och fondbörs.

13.00 Radioljåsta underhållningsorkester. Dir.: Sune Waldmir.

14.00 Dikter av Karin Mandelstam och Viola Henvall. Uppläsning av Edda Jacobson-Lillius.

14.10 Från Boswell sisters till the Merry Macs. Grammofonkonsert av Nils Hellström.

14.45-15.00 Ur Båsnig för barn av Zacharias Topelius. Lärjättens fickesamlarvår. Lärjättens berättelser.

17.00 Väderleksrapport.

17.10 Calle Juliaros draggelskavartett spelar.

17.45 Vi fotograferar: Motljus, bilder med ram, troliga bakgrunder och riktiga. Käseri av Gösta Skoglund. (Göteborg.)

18.00 Grammofonmusik.

18.10 Annas snicklärare (M. Lagerheim-Tomare). (Calle Reinhold, sång. Sven Arefeldt, org.).

2. En fläkt från Paris, vals (Lovingly). (Ewert). (Ruth Kadan, sång. Nils Weingard, org.).

3. That's a plenty (L. Pollack). (Joe B. Brown, draggelskavartett).

4. En ballad om franska kungens spel. (Furuset-Bengtson). (Gunnar Turesson, sång till lita).

5. Måskattan serenade (L. Åizer). (Paud Willemsen, org.).

6. Vem har oss vi, duett ur "Zigenarbaronen (G. Strauss). (Solister: Jussi Björlin, Hjalda Schwanberg, Dir.: Nils Grevillius).

7. Gerade aus, polka (G. Strauss). (Liljavegola, filharmoniska ork.). Dir.: Max Sargent).

8. Ballad i dur op. 10 nr 2 (G. Brahms). (Wilhelm Backhaus, piano).

9. Regenslied (G. Brahms). (Heinrich Schumann, sång).

10. Andra och tredje sateren ur Sonat nr 1 (H. Schumann). (Adolf Busch, violin, och Rudolf Berkin, piano).

11. Die Fischer Liebeslied (P. Schubert). (Eliasseth Schumann, sång).

12. Bosthören. (Wiens filharmoniska ork.). Dir.: Felix Weingartner).

18.45 I nöd och lust. Ett par brevkort från drickarens memoarer, utgivna av Palle Bruni.

19.30 Studenter och professorer i Amerika. Prof. Helge Kjekeritz berättar.

20.05 Sång av Kerstin Torild. Vid flyggen: Tore Torild. Emil Sjögren: Ur "Spanska sånger".

20.25 De stora medeltida hjältediktarna: Gunnar Örnungssaga. Föredrag av H. C. Gunnar Höden.

20.35 Radioljåsta kammarorkester. Dir.: Lars-Erik Larsson.

21.30 Vad ska vi tala om i kväll? Friidbordstävling.

22.00 Nyheter och väderlek.

22.30-23.00 Musik av Einar Grotho och konstnär från Bånska kyrka.

DE NYFÖRLOVADE

hade skaffat sig en spargris, och för varje kyss lade fåstmannen 25 öre i den. Den dag var grisen full och slaktades. Bland 25-öringarna skaffades både kronor, tvåkronor o. femmor.

— Hur kan det komma sig? sa den förbluffade fåstmannen.

— Ah, det vill inte alla som är så snälla som du, sa fåstmannen.

MONKEY BUSINESS.

En holländsk menageriägare förlorade under den tyska ockupationen en av sina elefanter, som tyskarna lade beslag på och förde till Hamburg. Efter växlande ölen och äventyr har elefanten nu hamnat i Hannover, där den gett de brittiska myndigheterna en massa besvär på halsen.

Den holländske ägaren har nämligen rest till Tyskland för att kräva tillbaka sin egendom, men zoologiska parkträdgården i Hannover gör gillande att den köpt och betalt elefanten på ett fullt hederligt sätt och vägrar att lämna ut den.

I stället har holländaren fått ett anbud att få tillbaka elefanten — men endast mot en vaganslast apor i vederlag! Apor har nämligen blivit en sållent artikel i Tyskland, då de flesta zoologiska trädgårdar blivit av med hela sitt bestånd.

Den holländske menageriägaren vägrar emellertid att anta det tyska anbudet och de brittiska myndigheterna har nu i en veckas tid förgäves sökt ena parterna.

— Det här kaffet har jag lagt ner hela min själ i.

— Ja, jag tyckte väl det verkade svart.

Onsdagen den 7 augusti.

Riksprogrammet:

7.45 Morgonandakt (kyrkodj. Gösta Andersson).

8.00 Nyheter och väderlek.

12.00 Klockspelet från Stadsustornet, dagens dikt. Därefter: Italienska folksångerna av Carla Piero-Holmström. Vid flyggen: Forsten Wail. (Karlens-krona).

12.30 Nyheter och väderlek.

12.50 Valutor och fondbörs.

13.00 Holländsk musik. (Grammofon-upplagning).

14.00 Det skall jag vända mig? Brevlida för sociala frågor (Anna Lisa Söderlund).

14.30-15.00 Gammal dansmusik av Edith Segerstrådt kapell.

17.00 Väderleksrapport.

17.10 En tur med Teaterbladet under ledning av Tommy Dorsey. (Grammofon).

17.40 2.000 hemvärdsdiktator. Intervju med hembyråskonsulent Margareta Nordström.

17.50 Grammofonmusik.

1. Keksarval (G. Strauss). (Wiens filharmoniska ork.). Dir.: Bruno Walter).

2. Olympia aria ur "Hoffmans äventyr (J. Offenbach). (Jolinda Milne Kujas, Dir.: Franz Schötenbaum).

3. A. my breeze (Melodisch-Kreisler). (Fritz Kreisler, violin).

4. Vals Gessdus (F. Chopin). (Alexander Brailowsky, piano).

5. Max aria ur "Fruktens (O. M. von Weber). (Solister: Peter Anders, Dir.: Johannes Schüller).

6. Alla marcia ur "Kardiasvita (G. Sibelius). (Symfoniorkester, Dir.: Robert Kajanus).

7. Ur "Gaspardens (K. Millocker). (Solister: Rör och Rör).

8. Galante Ständchen (H. v. Platen). (Hans Busch, org.).

9. Efter a. wille. (Kenny-Silver). (Vera Lynn, sång. Dir.: Len Edwards).

10. Spelbarn (F. Mendelssohn). (Al Goodman, org. Irving Fager, violin).

11. Jag lägger ut igen, vals (Fryman). (Fritz Kreisler, violin).

12. Flanörpurrer ur D. 68. (Charlie Kuna).

13. En droppe egenblod, tango. (G. Tegerström). (Hans Landmann, sång. Nils Weingard, org.).

14. Orshambo (O. Johany). (Olle Johans, org.).

19.00 Nyheter och väderlek; dagens eko.

19.30 Sommarlag. Solja Estelle och Bertil Bøe sjunger. Jussi Jacobson spelar piano.

20.00 Debatten om världsegering. C. vikenom. Carl-Erik Almström och civilingenjör Brund Waldenström samtalar om aktuella strömningar i amerikansk opinion.

20.30 Paul Hindemith. Symfoni "Matthäus Maters". Radioljåsta symfoniorkester. Tor Mann. (Bandrepis).

21.00 Kyrkan kommer till skräddars. Sommarresa med stiftsbåten.

21.30 My Old Kentucky home. Melodier av Stephen Foster på grammofon.

22.00 Nyheter och väderlek.

22.30-23.00 Modern dansmusik från Gröna Lund av Seymour Osterwall ork.

den döden lurar

den döden lurar

den döden lurar

av sig bakom en buske, tryckte studentmössan fastare på nacken och gled ned i ån. Vattnet var kallare än han trott men hade lyckats rädda sig i båten fick han också ta honom i land. Han satte utan vidare kurs på blomkranska bryggan, medan pojkarne Björklid med sakunnig uppsyn studerade hans perfekta bröstlin.

TREDJE KAPITLET.

Nickan hade just fått upp sin sjunde braxen, då hon fick se att simmannen nalkades bryggan. Det verkade mycket mistänkt, ty från det björklidska hållet kunde inte gärna komma något gott. Hon låtsades inte om någonting, hade den spöt på bryggan, krokade av fisken och sövde den med ett slag på det rätta stället till den eviga viken.

Simmannen stannade framför bryggan, lyfte artigt på sin vita mössa och frågade:

Förliit, fröken Bingels, men är detta sjövägen till Krokholm?

Nickan svarade fullt de omöjliga Björklidspojkarne föll om henne. Hon tittade upp och efter som hon gästgäst räknat ut vem

— Ja, min käre unge vän, jag får uppriktigt tillstå, att jag inte alla fattar, hur en man med den begåvning, ditt utseende och din läggning för det prästerliga kallet, kan fundera på att begära dispens till en sådan öde socken som Sockmyra. Du motiverar din ansökan med, att du vill leva ett enkelt och försökande liv, att stadslivet försumpar dina ideella intressen o. s. v., o. s. v. Jag tror snarare, att detta är ett utslag av din fantasi. Jag ger dig tre månaders betänktid. Får se, om du inte, när de månaderna gått till ända, kommit på andra tankar.

LAPPRÄSTEN

Så talade den vördade och erfarna biskopen till en av sina nyligen prästvigda kandidater.

Anders Mattson, var en lysande begåvning. Läger man så härtill ett gott utseende, förmågan att tala lätt och ledigt från predikstolen, så förstår man den gode biskopens både undran och ölust att bifalla Anders Mattsons förtyttning, från en adjunktbefattning till Sockmyra socken uppe i ödebygderna.

De tre månaderna betänktid hade gått till ända, Anders Mattson stod ånyo inför den myndige prästen.

— Nää, sporde denne. Har du tagit skeden i vacker hand och öververnitt du de förtyttningsskillnaderna?

— Herr biskop, lät mig fara, lod svarat.

Anders Mattson drömde om att bland lappfolket däruppe utträtta stora ting, på samma gång som han brann av iver att försöka sig själv, försöka detta livets gods för att leva uteslutande för andra.

Men han räknade aldrig med ensamhetens dystra mara. Det gick väl an, när han färdades militära för att trösta eller hjälpa någon döende. Det gick väl an, när han stod på predikstolen och med sin glödande entusiasm talade för folket. Det gick väl an, allt det där, ty då var han inte ensam. Men när kvällarna kom, de

långa, dystra, kalla kvällarna, när kölden knäppte i knutarna, och ensamheten lade sig som en tyngd över bröstet, då var det svårt nog. Och så började det, som ledde till förärvet. Det var brännvint. Till att börja med livade det och värmdes och lättade. Men så småningom blev det en vana.

Och så kom slutet. Först varning från konsistorium, och så slut suspension från lämbetet och Sockmyra prästen, tydde från honom och gäll. Vart visade ingen. Men folket däruppe började sin präst i långa tider.

I hamnen i Helsingfors gick en arbetare.

Det gick fulmigt och illa för honom, hans händer voro inte härdade till slikt arbete, och hans rygg värkte, men livet, hur enkelt det än levede, kräver arbete, och arbetet blir en vana. Hamnarbetaren blev tröttnad år efter år.

Folket kallade honom för "svenskvelingen", och de skratade åt honom. De visste inte de, att den där hamnarbetaren gick och bar på en ljus dröm, som gjorde hans liv rikare i allt sitt armod. Han sparade dag efter dag, år efter år. Det gick långsamt, ty livet kräver dagens och stundligen, och dess lösen heter pengarna. Pengar och åter pengar!

Anders Mattson sparade, därför att han ville hem till Sverige. Han ville vinna i Sveriges guld. Men innan dess ville han en gång, bara en enda gång, sitta ned i liten stund i fjällkyrkan under Sockmyrafjället och höra klockornas spela.

Det är högmässa i Sockmyra kyrka. Klockornas spelar uppgångsspel. Bankarna fyllas av människor, mörkljudda, allvarstunga som fjället. Prästen står för altaren.

— Visst kan han tala, prästen, sade så bra. Men inte är han att likna vid Lapp-Ande, våran präst, som började

KORTNOVELL AV ANITA BERGSTRÖM.

jade supa och blev bortkörd av biskopen. Maken till präst får vi aldrig.

Så tänkte folket, där det satt i Herrens hus.

Men upp för stora gången kom en ensam vandrare. Han satte sig på predikstolstrappen, och när prästen kom i sin prästkräppa, med bok under armen, färdig att förkunna ordet för sin församling, så kunde han inte komma fram.

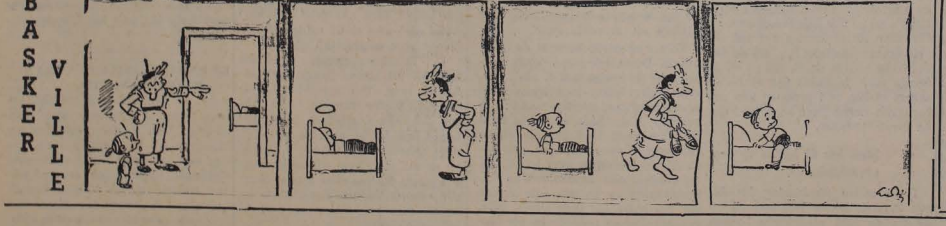
Då hände något märkvärdigt. Vandrarerna steg upp på predikstolen. Han såg ut över mängden. Så böjde han sitt huvud till höger. Och när han lyfte det, var hans ansikte som förklarat.

Det var Lapp-Ande, Sockmyrafjellets egen präst. Folket kände igen honom.

Han berättade om sitt hårda liv i Finland, dit han flytt med sin skam. Men han berättade också om, hur han sparat i tio runda år för att komma hem och dö. Och nu bad han folket förlåta honom och låta honom gå i frid.

Och medan han talade dessa sista ord, vacknade han och sjönk tillsammans. Hans hjärta rast av trötthet och av glädje att ha kommit hem. Hem till sin egen kärna fjällkyrka under Sockmyrafjället.

Copyright: A.-B. TEXT & BILDER

Rödhåriga

äga företrädare

Av GUNNAR WIDEGREN.

Han fick genast en rad upplysningar, ingen präglad av någon mera framträdande kavaljersmässighet. Det var gammalt groll, som satt i sedan barndomen. Sigvagn och hennes två systar, Sigvagn och Gittan, som vanligt hälsat på sin moster och morbror under ett jultäv och Selma Blomkrans ställt till julgransplundring till deras ära, hade hon en gång varit oförsiktig nog att även bjuda pojkarne Björklid. Dessa hade i sin tur varit oförsiktiga nog att rycka Nickan i sin moster. Med anledning härav måste hon avbrytas ett tag, medan pojkarne åter förtätses i presentbrevet till och jorden från en kullad av blomkrans sopades upp. Den land, som Janne vid det tillfället fick utslagen, glömde varken

Mattssons Fastighetsaffär

JOHN BENSSON.
LAHOLM.

Tel. 29. Tel. 29.

Förmedlar försäljning av LANTGÄDNOMAR, STADSFÄSTIGHETER och VILOR.

Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTE, uppsätter TESTAMENTE.

Ombud för VAXJO och ALFSBORGSS hypoteksföreningar.

Försäkringsagentur för "SKANE" och "MALMO."

FÖRRÄTTAR AUKTIONER.

BILLIGT ARVODE.

SNABB UTFORANDE.

merrop. Hon såg morbroderns långa fina bambuspjöl skjuta ut i luften som ett spjut och dyka ned i ån. Hon förstod vad som hänt. Mosterns katt, Pärja, som med intresse följt fisket och nu väntade på sin andel i fångsten, skulle renasas, hade under sin bleka med flötet och bryggan, börjat i ån. Det hade följt och fått ned men samt tagit med både rev och benet i reven. Krokan hade huggit tag!

Han tog sig modösamt fram till bryggan och det visade sig att hennes rekonstruktion av olycksfallet var riktig. Kroken satt i djupet men den satta det fasta. Hon fick fatt på renskivningen sig ned på gräsmattan och sprang upp efter förtätselgrejerna. Sin vita mössa hade han tappat i en och den sjunkit också! Men det kunde inte hjälpa!

Han lade märke till att hon gick i fönstervägen. Det var en in- och utgång, som flickorna Bingels

FORE SVANG

sa dig om

ge tecken